

Nr 352

Av herr **Eriksson i Bäckmora m. fl.**, om sänkning av vattenfallsstyrelsens eltariffer i Norrland.

(Lika lydande med motion nr 292 i Första kammaren)

I syfte att förstärka och förbättra produktionsbetingelserna i Norrland föreslog lokaliseringsutredningen en rad särskilda åtgärder.

Till de mera betydelsefulla förslagen hör onekligen yrkandet om en sänkning med 10 procent av vattenfallsstyrelsens priser på elektrisk energi vid leveranser inom det norrländska taxeområdet. Genom en sådan åtgärd skulle ernås en betydelsefull sänkning av levnads- och produktionskostnader i Norrland, varigenom en utveckling av näringslivet skulle stimuleras. Som lokaliseringsutredningen konstaterat är kostnaderna för elkraft mest betydande inom företagsbranscherna, gruvor, järn- och metallverk, skogsindustri och vissa kemiska industrier. Nämnade industribranscher tillsammans svarar i Norrland för en avsevärt större del av industriens totala produktion än i landet i övrigt. Räknat per arbetare är förbrukningen av elkraft inom industrien tre gånger större i Norrland än i Svealand. Då därtill de betydelsefullaste norrländska industrierna till stor del avsätter sina produkter på export i stark konkurrens från andra länder skulle även en måttfull sänkning av kraftkostnaderna för dem stärka företagens konkurrenskraft och därmed skapa förutsättningar för ökad produktion och sysselsättning. Givetvis skulle ett lägre pris på elkraft även vara ägnad stimulera till nyföretagsamhet i Norrland och därmed ytterligare förstärka en sådan åtgärds positiva verkningar.

Trots de starka motiveringar som utredningen anfört för sitt förslag avvisades det av Kungl. Maj:t och riksdagen.

I fråga om produktionskostnaderna för vattenkraft gäller att de är beroende dels av de naturliga förutsättningarna och dels av tidpunkten för anläggningens utbyggnad. I stort sett gäller att de anläggningar som byggts tidigast kan producera den billigaste kraften och att de även ligger bäst till från distributionssynpunkt. Kostnaderna för nytillkommande produktion av elkraft blir i genomsnitt högre än för kraftproduktion vid redan befintliga anläggningar, även om hänsyn tas till återanskaffningskostnaderna för dessa äldre anläggningar. Huvuddelen av den nytillkomna elkraften överförs emellertid till landets mellersta och södra delar, medan däremot konsumtionen inom Norrland gott och väl kan täckas genom leveranser från de äldre

och bättre belägna verken, som producerar den billigaste kraften. Mot bakgrunden av dessa faktiska förhållanden framstår det som omotiverat att som subvention stämpla en sänkning av kraftpriserna i Norrland.

Beträffande argumentet att en sänkning av vattenfallsstyrelsens taxor i Norrland skulle innebära en diskriminering av de kommunala och enskilda kraftföretagen må följande erinras. I fråga om de mindre bland dessa företag torde i allmänhet gälla att de till betydande del tillgodoser sitt kraftbehov genom inköp från vattenfallsstyrelsen. I motsvarande utsträckning bleve de väl då även delaktiga av en taxesänkning. Det fåtal större enskilda och kommunala kraftföretag som finnes inom området torde ej ha en produktionskostnad som överstiger vattenfallsstyrelsens.

Observeras må även att leveranserna av elektrisk kraft i de norrländska områdena utgör en relativt liten del, omkring 15 procent, av vattenfallsstyrelsens totala leveranser. En 10-procentig sänkning av elkraftpriset i Norrland kommer därför att påverka det ekonomiska resultatet av vattenfallsstyrelsens kraftverksrörelse endast i obetydlig utsträckning. De positiva verkningarna för landsdelens utveckling synes samtidigt bli betydande. Det framstår därför som motiverat att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer att av lokaliseringsutredningen föreslagen sänkning av elpriserna i det norrländska taxeområdet genomföres.

Med stöd av vad vi ovan anfört hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t medverkar till en sänkning av vattenfallsstyrelsens eltariffer i det norrländska taxeområdet enligt lokaliseringsutredningens förslag.

Stockholm den 27 januari 1965

John Eriksson

i Bäckmora

Erik Larsson

i Norderön

Harald Larsson

i Hedenäset

Jan-Ivan Nilsson